

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba
t.a.v. de Minister van Toerisme, Volksgezondheid en
Sport
L.G. Smith Blvd. 76
Alhier

Uw brief: 11 januari 2019
Uw kenmerk: LV-19/0001
Datum: 30 januari 2019
Kenmerk: RvA 05-19

Onderwerp: Ontwerp-Landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Tourism Product Enhancement Fund voor het dienstjaar 2019

Naar aanleiding van bijgaande aan de Raad ter advies toegezonden ontwerp-Landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Tourism Product Enhancement Fund voor het dienstjaar 2019, moge de Raad Uwe Excellentie het volgende berichten.

1. Op grond van artikel 40, tweede lid, van de Comptabiliteitsverordening 1989 (AB 1989 no. 72), worden de begroting en de jaarrekening van begrotingsfondsen jaarlijks opgemaakt en vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van die landsverordening. Op grond hiervan zou aan de onderhavige ontwerp-begroting een gespecificeerd overzicht van de schulden en vorderingen die het fonds heeft toegevoegd moeten worden; dit overzicht ontbreekt wederom. De regering heeft ter zake meermaals aangegeven dat de Comptabiliteitsverordening 1989 op dit onderdeel niet correct is en aanpassing behoeft. Een dergelijk overzicht wordt namelijk niet toegevoegd, omdat vermogensrechtelijke verhoudingen zoals schulden en vorderingen en de daarmee samenhangende rechten en plichten die door een minister worden aangegaan, verhoudingen betreffen die het Land aangaan en niet een begrotingsfonds. Deze vorderingen en schulden worden dus centraal bijgehouden bij 's Lands administratie en niet opgenomen bij de toelichting van de ontwerp-begroting van het fonds.¹

De Raad merkt ter zake op dat hetgeen thans in het tweede lid van artikel 3 van de Comptabiliteitsverordening 1989 bepaald is, desalniettemin nog altijd geldt voor het Tourism Product Enhancement Fund (TPEF)-begrotingsfonds. Een gespecificeerd overzicht van de schulden en vorderingen welke betrekking hebben op het fonds zou dus toegevoegd moeten worden (ongeacht of deze vermogensrechtelijke verhoudingen betreffen die door een minister namens het Land zijn aangegaan). De Raad is van mening dat ter zake het TPEF-begrotingsfonds inzicht moet worden verschaft in de eventuele – al dan niet door het Land aangegane – schulden en vorderingen die betrekking hebben op het fonds. Geadviseerd wordt om dit overzicht derhalve alsnog toe te voegen.

2. De middelen uit dit fonds dienen op grond van artikel 3, derde lid, van de Landsverordening tot oprichting van een tweetal begrotingsfondsen ten behoeve van de toeristische promotie van Aruba onderscheidenlijk ten behoeve van de *verbetering* van het toeristische product Aruba (AB 2010 no. 55). Uit de in dit ontwerp opgenomen ramingen blijkt, dat ook dit jaar wederom een substantieel deel van de beschikbaar komende middelen

¹ Zie o.m. het Nader Rapport bij de ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Tourism Product Enhancement Fund voor het dienstjaar 2016, p. 2, alsook het Nader Rapport bij de ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Tourism Product Enhancement Fund voor het dienstjaar 2018, p. 1-2.

aangewend zal worden voor het uitvoeren van onderhouds- en schoonmaakwerkzaamheden. Alhoewel de regering de mening is toegedaan dat ook uitgaven die te maken hebben met onderhouds- en schoonmaakwerkzaamheden vallen onder de bestemming van de middelen uit het fonds, blijft de Raad van oordeel dat de desbetreffende werkzaamheden c.q. activiteiten niet uit het TPEF dienen te worden bekostigd.² Naar de mening van de Raad dienen activiteiten die bekostigd worden uit het fonds te leiden tot een ‘verbeterd product’; er moet sprake zijn dat het toeristisch product Aruba door deze activiteiten verrijkt en uitgebreid wordt. Activiteiten die bedoeld zijn voor het in stand houden van het bestaande toeristisch product Aruba – zoals onderhoud- en schoonmaakactiviteiten – zouden derhalve niet onder de reikwijdte van de bestemming van de middelen uit het fonds moeten vallen. Hij adviseert derhalve nogmaals om de uitgaven uit dit fonds strikt te beperken tot activiteiten die leiden tot een ‘verbeterd product’.

In het verlengde van het bovenstaande en om duidelijkheid te scheppen omtrent de exacte reikwijdte van de bestemming van de middelen uit het fonds, acht de Raad het van belang dat de term ‘verbetering van het toeristische product Aruba’ wordt gedefinieerd door de kaders van de bestemming van de middelen uit dit fonds duidelijk vast te leggen. Hiermee wordt voorkomen dat door het fonds oneigenlijke activiteiten worden bekostigd en kunnen de uitgaven uit dit fonds ook eenduidig getoetst worden aan doelmatigheid en rechtmatigheid.³ De Raad acht het hierbij van meerwaarde dat het fonds duidelijk zijn visie formuleert (i.c. hoe tracht het fonds tot een verbeterd toeristisch product Aruba te komen?) en - hieraan gekoppeld - een meerjarig activiteitenplan c.q. verbeterplan opstelt.

3. In de toelichting wordt aangegeven dat branding van het TPEF noodzakelijk is; hiervoor zijn ook de nodige uitgaven begroot (Afl. 175.000,-). Volgens de regering dienen de lokale bevolking en de stakeholders van het fonds namelijk bewust te worden gemaakt van de projecten die het TPEF uitvoert.⁴ De Raad begrijpt in het verlengde van de opmerking in onderdeel 2 niet in hoeverre dit type uitgaven moet worden beschouwd als noodzakelijke uitgaven in het kader van de verbetering van het product Aruba.

4. Aangegeven wordt dat het nodig wordt geacht om bij de kust van Malmok een houten trap aan te brengen en om de pieren bij Rodger’s Beach te vernieuwen.⁵ De Raad vraagt zich af in hoeverre rekening is gehouden met de mogelijke milieu impact hiervan. Geadviseerd wordt om in de toelichting in ieder geval hierover uit te weiden.

De Raad kan zich voor het overige met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp verenigen en geeft u in overweging het aan de Staten aan te bieden, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De Secretaris,

De plv. Voorzitter,

mr. A. Braamskamp

drs. C. Timmer

² Zie het Nader Rapport bij de ontwerp-landsverordening tot vaststelling van de begroting van het Tourism Product Enhancement Fund voor het dienstjaar 2018, p. 2-3.

³ De Raad van Advies verwijst hier ook naar de constatering van de Algemene Rekenkamer ter zake de ambiguïteit van de (reikwijdte van de) bestemming van de middelen uit het TPEF-fonds. In het rapport ‘Bo Aruba: een onderzoek naar de projecten en een weergave van risico’s’ (Algemene Rekenkamer) dd. 10 januari 2018 wordt namelijk gesteld dat dit fonds een zeer ruime doelstelling kent, waardoor weinig duidelijkheid bestaat over de bedoeling van de bestedingen van het fonds (p. 15).

⁴ MvT, p. 4.

⁵ MvT, p. 2.